

เทศน์เช้า วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาสังฆกรรม เราหาธรรมกันนะ เรามาทำบุญกุศลกันเพื่อบุญกุศล บุญกุศลคือความสุขของใจ บุญคือความอímใจ ความพอใจนะบุญ บุญเป็นเรื่องของใจ เรื่องของนามธรรม ใจนี่กินนามธรรม กินความพอใจ กินความสุขใจเป็นอาหาร อาหารของใจเราต้องหล่อเลี้ยงใจ ถ้าหล่อเลี้ยงใจแล้วคนคนนั้นจะมีที่พึ่งที่อาศัย คนไม่เคยหล่อเลี้ยงใจปล่อยให้อใจหิวโหย ใจแห้งผากนะ

แต่ถ้าคนคนนั้นเป็นคนดี จะมีศาสนาไม่มีศาสนาก็แล้วแต่ คนดีก็เป็นคนดี คนชั่วก็เป็นคนชั่วโดยธรรมชาติของเขา ศาสนานี้เป็นคำสั่งสอนนะ ศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเครื่องตัดแปลงหัวใจ เป็นเครื่องตัดแปลง เห็นใหม่ เพราะมันลูกใจคิด เวลาเราคิดเรื่องของเรา เราคิดเรื่องอะไรนี่มันลูกใจคิด พอลูกใจคิดขึ้นมาเราควรจะเป็นอย่างนั้นหรือ? เราควรทำความดีหรือ? เราจะสร้างคนอย่างไร? เราจะสร้างตัวเองเป็นอย่างไร? สร้างหัวใจเป็นอย่างไร?

เพราะหัวใจมันว่าเหว่นะ มันหาที่พึ่ง ใจนี้ต้องหาที่พึ่งไปตลอดเวลา แล้วชีวิตนี้ก็ล่วงไปทุกวัน ๆ ล่วงไป พอล่วงไปแล้วมันก็ไปตามประสาของชีวิต มันต้องตายไปตามสังขจะแน่นอน สังขธรรมคือความต้องตายไป ชีวิตนี้ต้องตายไป ตายไปนะมีคุณธรรมในหัวใจใหม่ ในธรรมบทบอกไว้ เห็นใหม่ “เสียอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต เสียชีวิตเพื่อรักษาธรรม” ถ้ารักษาธรรม ถ้าสังขธรรมความเป็นจริงในหัวใจมันมีอยู่นี้แม้แต่ชีวิตก็ยังสละได้ สละเพื่อจะรักษาสังขธรรม เพื่อให้ธรรมนั้นเข้าถึงหัวใจของเรา ถ้าธรรมเข้าถึงหัวใจของเรา ชีวิตนี้เป็นของสมมุติ เป็นของชั่วคราว

แต่สังขธรรมกับหัวใจดวงนั้นมันเป็นของไม่ใช่ของชั่วคราว มันจะเป็นความจริงแนบไปกับใจดวงนั้น แล้วใจดวงนั้นจะเป็นไปโดยอำนาจของธรรม นีคติของพระโศคานันจะไม่เกิดในอบาย เต็ดขาด คติของพระโศคานันเวลาตายไปนี่จะต้องเกิดบนสวรรค์แน่นอน หรือถ้าเกิดบนมนุษย์นี่เกิดเป็นมนุษย์อีกประพฤติปฏิบัติไปจนถึงที่สุดได้ หรือเป็นพระโศคานันแล้วจะก้าวเดินเป็นพระสัทิกาก็ได้ เป็นพระอนาคาก็ได้ เป็นที่สุดถึงพระอรหันต์ก็ได้

อย่างเช่นพระอานนท์ทำไป เห็นไหม เสียแต่ชีวิตนี้ก็ยอมสละได้เพื่อจะรักษาธรรมในหัวใจของตัวเอง ให้มีธรรมในหัวใจเป็นที่พึ่งที่อาศัย เป็นความจริงของใจ ใจดวงนี้ไม่เคยตาย ตามวิญญูะ ตามสมมุตินี้ มันเปลี่ยนเป็นสมมุติ ชีวิตนี้ถึงเป็นของชั่วคราว สละชีวิตไปนี่เพราะเราไม่สละมันก็ต้องตายโดยธรรมชาติของมันอยู่แล้ว จะต้องตายโดยแน่นอน

แต่ถ้าเวลามันบอกว่าคำว่า “ตาย” นี้เราจะไม่มีกำลังใจ เราจะอ่อนด้อยเลย ความเพียรเราจะไม่เข้มแข็ง เพราะคำว่าตายนี้มันจะมาขวางหน้าเรา นี่ถึงว่าสละชีวิตแม้แต่รักษาธรรม รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง ธรรมคือความหัวใจที่มันติดค้ำในหัวใจ ที่มันติดค้ำในรสของธรรม เห็นไหม มันได้สัมผัสธรรมนี้มันเป็นปัจจัยจัดตั้ง มันสัมผัสธรรม

แต่เรายังไม่มี เราสัมผัสของเราได้ เราก็กสัมผัสด้วยศรัทธา เห็นไหม ความเชื่อ ความศรัทธา ธรรมนี้เป็นประโยชน์กับเรา เราเชื่อเราศรัทธาในศาสนา หาที่พึ่งให้ใจ การดำรงชีวิตอยู่นั้นถ้าเรามีวาสนามันจะเป็นไปตามอำนาจวาสนาของเรา ถ้าไม่มีวาสนานั้นมันเป็นอำนาจวาสนามา อำนาจวาสนาคือการส่งเสริมมาตั้งแต่เราสร้างคุณงามความดีมา มันส่งเสริมมา ถ้าไม่มีอำนาจวาสนานั้นมาเราก็กมาสร้างเอาในปัจจุบันนี้

ในปัจจุบันนี้เราพอใจในการสร้างกุศลของเรา ในการสร้างกุศลของใจ เห็นไหม ใจสร้างกุศล ใจเพื่อแผ่ ใจสละทานออกไป เป็นกุศลทั้งหมด แล้วกุศลของเรา เราหามาด้วยแสนทุกข์แสนยาก เราจะสละลงที่ไหนมันก็ต้องสละลงที่รากความพอใจ มีพรหมณ์เขาถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า

“ควรทำบุญที่ไหน?”

“ควรทำบุญที่เธอพอใจ เธอพอใจที่ไหนควรทำ”

เพราะความพอใจของเรานี้มันทำให้เราอยากทำ ถ้าเราไม่พอใจนี้ มันฝืนทำนะ คนนั้นชักชวน คนนี้ชักชวน มันก็ฝืนใจ การฝืนใจ เห็นไหม ควรจะทำที่ที่เธอพอใจ แต่ถ้าผลล่ะ? ผลนั้นมันอยู่ที่เนื่อานบุญ ผลนี้มันอยู่ที่ว่าเราศึกษาธรรม เราศรัทธาที่ไหนเราทำที่นั่น แล้วเข้าไปนี่ เราเข้าไปใกล้ชิดแล้วเราจะศึกษาของเรา ศึกษาของเรานี้เราจะเข้าใจของเราไป

ธรรมเกิดขึ้นในหัวใจ คือว่ามันจะแยกแยะออกไป สิ่งที่ถูกสิ่งทีผิดนี้มันแยกแยะได้ มันแยกแยะว่าความผิดความถูกนี้มันลงใจกับเรา เราลงใจนะเราทำที่ตรงนั้น มันก็เกิดขึ้นมาในหัวใจของเรา นี่

ธรรมเกิดเกิดขึ้นแบบนี้ เกิดขึ้นแบบความเข้าใจ มันรู้แจ้งความเข้าใจนี้มันจะแยกแยะสิ่งชั่วสิ่งดีในหัวใจ จะแยกแยะเข้าไปเรื่อย ๆ เข้าไป จนแยกแยะเข้าไปนี้มันเป็นสิ่งที่เกิดดับในหัวใจ มันยังไม่สามารถชำระได้ ถ้าชำระได้มันต้องแก้ไขเข้าไปถึงเนื้อของใจ คือเนื้อของขันธ

ขันธกับจิตนี้อาศัยกันเกิดขึ้น แยกจรมมา อารมณ์จรมานี้มันจรมมาอย่างไร มันเกิดขึ้นมาอย่างไร เราต้องแก้ไขตรงนั้น ถ้าแก้ไขตรงนั้นมันก็จะควบคุมความรู้สึกของเราได้ ถ้ามันยังแก้ไขตรงนั้นได้ มันยังควบคุมความรู้สึกไม่ได้ เพราะมันต้องเกิดตามอำนาจวาสนาของเขา การเกิดดับนี้เราไม่มีอำนาจควบคุมเขา เขาก็เกิดดับตามประสาทของเขา นั่นนะจิตเสวยอารมณ์เสวยอย่างนั้น

แต่ถ้าเราควบคุมของเราได้ มันจะเสวยอารมณ์นี้มันจะปลุกสติสัมปชัญญะกับเราพร้อมออกมา สติสัมปชัญญะเราพร้อมออกมานี้เราจะเข้าใจทันตลอดเวลา สิ่งนี้เราควบคุมได้หมด ก่อนที่จะควบคุมได้เราก็ต้องต่อสู้ ต่อสู้ด้วยสังขารขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มรรค อริยสัจจ์ มรรคอันอย่างหยาบ ๆ เราสะสมขึ้นมา ความเชื่อความศรัทธา เห็นไหม หัวธจักรเป็น อริยทรัพย์นะ ทรัพย์อันสมบูรณ์ของเรา ทรัพย์อันประเสริฐของเรา ถ้าเราไม่มีความเชื่อความศรัทธา เราจะไม่สามารถดึงร่างกายเรามาได้ เราจะไม่สามารถไปที่ไหนได้

แต่เพราะความเชื่อความศรัทธาหัวใจมันเรียกร้อง หัวใจมันปรารถนา มันจะเรียกร้อง มันจะดึงให้เรามา นั่นนะความเชื่อความศรัทธาเป็นมรรคอย่างหยาบ ๆ มรรคของโลกเขา ความเชื่อความศรัทธานี้มันเป็นอาการเกิดจากใจ มันเชื่อศรัทธาก็ได้ ศรัทธามันยังคลอนแคลน วันไหนที่มันไม่ศรัทธาขึ้นมา มันจะมีเหตุมีผลของมันลบล้างความศรัทธาอันนี้ก็ได้อีก เพราะมันไม่เป็นอจลศรัทธา

อจลศรัทธาหมายถึงว่ามันเกิดขึ้นในหัวใจ หัวใจนี้มันประสบความสำเร็จเป็นปัจจัยตั้งของมันในหัวใจนั้น มันเข้าใจตามความเป็นจริงแล้วมันเกิดอจลศรัทธา อจลศรัทธาอันนี้จะไม่คลอนแคลน จะไม่มีวันเสื่อม จะให้ถือศาสนาอื่นก็ไม่ได้ จะให้ถือมงคลตื่นข่าวมันก็ไม่ถือไป เพราะมันเป็นอจลศรัทธา อจละ...อะคือไม่เปลี่ยนแปลง ความไม่เปลี่ยนแปลง ถ้าศรัทธาปกตินี้มันยังเปลี่ยนแปลงได้

นี่ทรัพย์ของเรานั้นก็หลุดไม่หลุดมือได้ถ้าเราไม่สะสม เราไม่พัฒนาของเรา เราต้องพัฒนาใจของเราขึ้นมา เพื่อความสุขของใจนะ เวลาใจมันทุกข์มันเร่าร้อนนี้มันพยายามแสวงหาความสุข

มันเรียกร้องหาความสุข หาคความช่วยเหลือ ความช่วยเหลือของโลกเขาเป็นไปไม่ได้หรอก
ช่วยเหลือขนาดไหนมันก็เหมือนกับเราโยนฟืนเข้ากองไฟ มันเผาไหม้ไปหมด

นี่ก็เหมือนกัน ชีวิตโลกนี้มันต้องเผาไหม้เราตลอดไป มันต้องตายโดยแน่นอนอยู่แล้ว แล้ว
สิ่งที่ว่าช่วยเหลือได้นี้ สิ่งที่ขนออกจากเรือน สิ่งที่ขนเวลาไฟไหม้บ้านนี้เราขนของออกจากบ้านมา
ขนาดไหน เราจะได้ขนาดนั้น ของที่เราใช้สอยอยู่ที่นี่ มันไหม้ไปกับชีวิตของเรา แต่เราสละออกไป
นั่นนะเราขนออกไป เราสละได้มากได้น้อยนี่มันเป็นสมบัติของเราที่เราสละออกไป สละออกไป
เป็นสมบัติของเรา

สิ่งที่สละออกไป เห็นไหม ข้าว เราทำนาต้นข้าวขึ้นมาข้าวนี้เป็นของใคร? ข้าวนี้เป็นของ
เรา แล้วที่นานั้นจะได้อะไร? ที่นานั้นได้แต่ฟางข้าว ฟางข้าวจะติดอยู่ที่เรือนานั้น นี่เรือนานูญของ
โลก...ผู้ให้ เห็นไหม เราเป็นผู้ให้ เราเป็นเจ้าของนา เราเป็นคนทำนาดำข้าว ข้าวนี้เป็นของเรา
ข้าวคือบุญกุศลนะ สิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระคือบุญกุศล สิ่งที่เป็นนามธรรม เป็นความสมานเข้ากับใจ
สิ่งที่สละไปนี่มันเป็นวัตถุ สิ่งที่เป็นวัตถุเราสละได้ วัตถุมันไม่ไปไหนหรอก วัตถุมันไม่ไปสวรรค์
มันไม่ไปนรก มันไม่ไปไหน มันเป็นวัตถุอยู่อย่างนั้น

แต่น้ำใจของคนที่สละต่างหาก สิ่งที่สละออกไปจากใจอันนั้นนะมันประเสริฐ สิ่งที่สละ
ออกไปจากใจ ใจที่มันสละออกไปนะ สิ่งนั้นเป็นที่รองรับให้ใจนี้ประเสริฐขึ้นมา ใจนี้ยกขึ้นสูงขึ้นไป
ไป ยกขึ้นสูงขึ้นไป ใจนี้ต่างหากไปนรกไปสวรรค์ ไปสิ่งที่ประเสริฐที่สุด ใจนี้พัฒนา เราทำเห็น
ไหม เราศรัทธา เราสละออกไปนี้ เราขนออกไปจากเรือนขนาดไหน เราสละออกไป สิ่งนี้จะเป็น
วัตถุให้มันสละออกไป เราอย่าไปติดข้องกับมัน สละแล้วแล้วกันไป

แต่ความที่แนบมากับใจ ใจที่รู้ว่าสละออกอันนั้นนะมันจะเพิ่มบารมี ศรัทธาบารมีขึ้นมา
นั่นนะขนของออกจากบ้าน ศรัทธาในชีวิตนี้มันต้องเผาไหม้ตลอดไป มันตายแน่นอนอยู่แล้ว แล้ว
ศรัทธาที่เราสร้างสมไว้เป็นประโยชน์กับเราขนาดไหน มันจะเป็นประโยชน์กับสัตว์โลก สัตว์โลก
ที่มีความศรัทธาความเชื่อในศาสนา ศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ถึงเป็นสัจจะความจริง ความจริงในการเราสละทานเพื่อแสวงหากุศลขึ้นมาเฉย ๆ แสวงหากุศลขึ้น
มาแล้วพยายามคัดแปลง ต้องแสวงหากุศลอันประเสริฐขึ้นมาในหัวใจ คือหัวใจมันมีกุศลมันก็ไป
ตามกุศลนั้น มีอกุศลนั้นก็ต้องตามไปอกุศลนั้น

สิ่งนี้เป็นสิ่งที่จับเคลื่อนใจไป เพราะมันเป็นสิ่งที่จับเคลื่อน เป็นพลังงานจับเคลื่อนใน หัวใจ ตัวธาตุรู้ตัวหัวใจนี้เป็นความรู้สึกเฉย ๆ ความรู้สึกที่ว่า การจับเคลื่อนไปด้วยกระแสของ กรรม ถ้ากรรมดีมันก็เคลื่อนไปถึงที่ดี กรรมชั่วมันก็เคลื่อนไปถึงที่ชั่ว แต่กรรมดี เห็นใหม่ ละพ้น ทั้งกรรมดีและกรรมชั่ว แล้วมันไม่เคลื่อนที่ไปเลยนี้ มันเกิดได้อย่างไร?

มันจะเกิดได้ด้วยการประพฤติปฏิบัติ การศึกษาเล่าเรียน การฟังธรรมขึ้นมาแล้วนี่ เราต้อง คัดแปลงตนขึ้นมา พยายามนั่งกำหนดขณะ เวลาก่อนนอนนี้ หัดฝึกฝนขึ้นไป นั่งสัก ๕ นาที ๑๐ นาที ก็เอา สิ่งนี้เอาขึ้นมา ฝึกฝนขึ้นไป ถ้ามีอำนาจวาสนา มันพอใจทำ แล้วมันทำได้ พอมันทำได้ขึ้นมา มันจะมีความหนาแน่นของใจ ใจมันจะหนาแน่นขึ้นมา มันจะพัฒนาขึ้นไป

มันพัฒนาของใจขึ้นมา มันจะพอใจทำ ทำความสงบของใจเข้ามา แล้วสังเกตใจของตัวเอง ตลอดเวลา สังเกตใจตัวเองว่ามันเสวยอารมณ์อย่างไร มันเกาะเกี่ยวกันอย่างไร แล้วจับสิ่งนั้นให้ ละเอียดเข้าไป ๆ มันต้องสืบทอดเข้าไปจนได้ มันสืบทอดเข้าไปถึงตัวของหัวใจ หัวใจเป็นที่เกิดดับ ธาตุขั้นนี้เกิดดับจากหัวใจนั้น มันไม่ใช่ใจแต่มันเกิดดับกับใจพร้อมกับกิเลสที่มันเกี่ยวพันกันไป เราตามรู้ไม่ทันขนาดนั้น เราสังเกตไม่ได้เพราะเราไม่มีความสงบของใจ

เหมือนเราวิ่งอยู่ หรือเราเดินอยู่ที่เราจะเห็นภาพนั้นไม่ชัด ถ้าเราสงบอยู่จะเห็นภาพนั้นชัด ถ้าจิตมันสงบขึ้นมาเหมือนกับมันหยุดนิ่ง มันจะเห็นอาการความเคลื่อนไหวไปของมัน สิ่งของมัน จับเคลื่อนต่อไปนี่มันไปด้วยกันตลอดไป คนมันวิ่งอยู่ธรรมชาติของใจมันส่งออก มันหมุน ออกไปตลอดเวลา มันหมุนไปตามธรรมชาติของมันอย่างนั้น มันหมุนออกไป แล้วมันก็พา ความรู้สึก พาไปเกาะเกี่ยวสิ่งต่าง ๆ เราแก้ไขไม่ได้ ถึงมีบุญกุศลมันก็เป็นบุญกุศล บุญกุศลพาเกิด ดีมันก็ติดอยู่ในดี

แต่บุญกุศลนั้นมันก็หมดสิ้นได้ เห็นใหม่ พลังงานทุกอย่างใช้แล้วมันต้องเสื่อมสภาพไป ตลอดเวลา นี้บุญกุศลมันใช้ไปแล้วมันก็ต้องเสื่อมสภาพ มันก็เวียนตายเวียนเกิด มันไม่แน่นอน สิ่งที่ไม่แน่นอนเห็นใหม่ สิ่งที่น่านอน สิ่งที่เกิดมานี้ เกิดมาเพราะกรรม เกิดมาชีวิตนี้ไม่แน่นอน การ ตายนี้เป็นของแน่นอน แต่ก็ไม่แน่นอนว่าจะตายเมื่อไหร่ สิ่งใด ๆ ก็ไม่แน่นอนเป็นอนิจจังทั้งหมด เลย

แล้วเราเชื่อสิ่งนั้นไม่ได้ เราหมุนเวียนไปเราก็เป็นตามกระแส เพียงแต่เป็นเครื่องอยู่อาศัย เราอาศัยเพื่อความเกิดสุข อาศัยเพื่อคุณงามความดีของเรา แต่สิ่งที่เราจะไม่ให้มันจับเคลื่อนเราไป

อีกเลย มันต้องสังเกตตรงนี้ ต้องหยุด หยุดให้ได้ พอหยุดให้ได้ขึ้นมา มันย้อนกลับเข้ามา ความเห็นอาการของใจของตัวเอง แล้วแก้ไขปลดเปลื้องอาการของใจกับใจนี้ออกจากกัน มันจะออกจากกันได้

สิ่งที่มันอยู่ด้วยกันนี่มันอยู่ด้วยกันโดยอำนาจของความไม่รู้ อำนาจของอวิชชาที่มันไม่รู้ มันถึงจับเคลื่อนไปตลอดเวลา ถ้ามันมีวิชาขึ้นมา มันจะแยกออกจากกันได้ พอแยกออกจากกันได้ นี่แยกออกจากกันบ่อยครั้งเข้า ๆ จนกว่ามันจะปล่อยวางตามความเป็นจริง ใจนั้นเป็นอิสระเข้ามาแล้ว เป็นชั้นเป็นตอนเข้าไปจนถึงที่สุด ใจนี้พ้นออกไปจากความคลุมเครือของอวิชชา ความไม่เข้าใจในเรื่องอาการของมัน

เรารับรู้สิ่งเรื่องโลก รับรู้สิ่งที่เป็นสาระแก่นสาร แต่ไม่เคยรับรู้ตัวมันเอง ไม่เคยรับรู้การกระทบของใจ ไม่เคยรับรู้สิ่งที่ว่ามันปลดเปลื้องกันอย่างไร แล้วมันเกิดขึ้นจากความรับรู้จากการฝึกฝนการประพฤติปฏิบัติขึ้นมา นี้จากการฟังธรรม ฟังธรรมอย่างนี้ ฟังธรรมทุกวัน ๆ นี่มันย่ำเข้ามาที่ใจ ๆ จนย้อนกลับเข้าไปที่ใจแล้วไปปลดเปลื้องกันที่ใจ จนใจนั้นอิสระเสรีภาพ พ้นออกไปจากกิเลส

นั่นนะเสียสละอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต ดำรงชีวิตไว้เพื่อประพฤติปฏิบัติ เพื่อทำความเข้าใจ เพื่อจะให้พ้นว่าโอกาสของเรามีแล้ว สร้างโอกาสของเราให้สมบูรณ์ขึ้นมา สละชีวิตรักษาธรรมธรรมที่มันจะเกิดขึ้นมานี้หัวใจอยู่ตรงไหน จะฟากตาย เอาตายเข้าแลก ๆ แล้วมันจะได้ธรรมขึ้นมา สมกับหัวใจนั้น...มันไม่ตายหรอก กิเลสมันหลอก มันจะไม่มีวันตาย มันจะตายได้อย่างไรในเมื่อสร้างคุณงามความดีอยู่

เรารักษาขึ้นมา เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เรารู้กำลังของเราตลอดเวลา ถ้ากำลังของเรามีขนาดไหนนี่เราจะรักษากำลังของเราตลอดไป แล้วพยายามประพฤติปฏิบัติตามกำลังของเรา จนกว่าเรามีปัญญา คนประพฤติปฏิบัติต้องมีปัญญา ปัญญาทางโลกการบริหารนี่ก็เป็นส่วนหนึ่ง ปัญญาในการไคร่ครวญกิเลสที่มันละเอียดกว่านั้นอีกส่วนหนึ่ง

แล้วคนที่มีปัญญาอย่างละเอียดนี้ทำไมถึงไม่รักษาใจ ไม่รักษาสิ่งเป็นความสมคุณความพอดีของร่างกายกับจิตใจที่ว่ามันจะพ้นจากกิเลส มันจะข้ามพ้นไปได้ เห็นไหม ต้องรักษาสิ่งนี้เพื่อประพฤติปฏิบัติ ถึงจะสละชีวิตเพื่อรักษาธรรม มันจะเกิดธรรมขึ้นมาพร้อมกับการสละออกสละที่ว่าสละกิเลสต่างหาก สละความยึดมั่นถือมั่น สละความไม่เข้าใจ สละความโง่งของใจ

แต่สละออกไปมันก็ฉลาดขึ้นมา มันก็พ้นจากความทุกข์ มันจะมีความสุขในหัวใจขึ้นมา นี่
กรรมที่หัวใจต้องปรารถนา ที่หัวใจจะใช้ดื่มกิน กรรมอันนี้เป็นอาหารของใจ ใจนี้ดื่มกรรมเข้าไป
จนตัวใจกับตัวกรรมเป็นเนื้อเดียวกัน เป็นเอโก ชัมโม กรรมอันเอก กรรมที่หนึ่งไม่มีสอง โลกนี้
เป็นของกลุ่ม ทุกอย่างนี้เป็นของกลุ่ม มีคู่กับสว่าง มีคู่กับไม่มี เกิดคู่กับตาย เกิดของกลุ่มตลอด

แต่เอโก ชัมโม เนื้อกรรมกับใจเป็นอันเดียวกันแล้วจะไม่มีสิ่งใด ๆ ไปแยกสิ่งนั้นได้ เป็น
สิ่งที่เป็นธรรมชาติของใจดวงนั้น พ้นออกไปจากกิเลส เป็นความสุขของใจดวงนั้น ตามสภาวะที่
ใครจะประพฤติปฏิบัติได้ นี่คือนุญกุศล การสร้างบุญกุศลสร้างอย่างนี้แล้วสร้างขึ้นมาจากใจ ใจจะ
สัมผัสขึ้นมาเองในหัวใจของเรา เอวัง